

Stromy

Jan Faigl

Katedra počítačů
Fakulta elektrotechnická
České vysoké učení technické v Praze

Přednáška 10

B0B36PRP – Procedurální programování

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

1 / 50

Stromy

Binární strom

Příklad binárního stromu v C

Stromové struktury

Část I

Část 1 – Stromy

Přehled témat

- Část 1 – Standardní knihovny, čtení/zápis ze/do souboru Stromy
- Binární strom
- Příklad binárního stromu v C
- Stromové struktury
- Část 2 – Příklad načítání grafu, komplikace a projekt s více soubory
- Část 3 – Zadání 9. domácího úkolu (HW09)

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

2 / 50

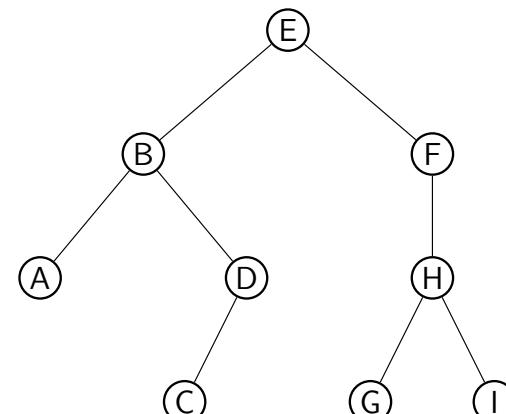
Stromy Binární strom

Příklad binárního stromu v C

Stromové struktury

Lineární a nelineární spojové struktury

- Spojové seznamy představují lineární spojovou strukturu
Každý prvek má nejvýše jednoho následníka
- Nelineární spojové struktury (např. stromy)
Každý prvek může mít více následníků
- **Binární strom:** každý prvek (uzel) má nejvýše dva následníky

- kořen stromu
- list
- levý podstrom
- pravý podstrom

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

3 / 50

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

5 / 50

Binární strom

- Pro přehlednost uvažujme datové položky uzelů stromu jako hodnoty typu `int`
- Uzel stromu reprezentujeme strukturou `node_t`

```
typedef struct node {
    int value;
    struct node *left;
    struct node *right;
} node_t;
```

- Strom je pak reprezentován kořenem stromu, ze kterého máme přístup k jednotlivým uzlům (potomci `left` a `right` a jejich potomci)

```
node_t *tree;
```

BST – tree_insert() 1/2

- Při vložení prvku dynamicky alokujeme uzel pomocnou (lokální) funkcí, např. `newNode()`

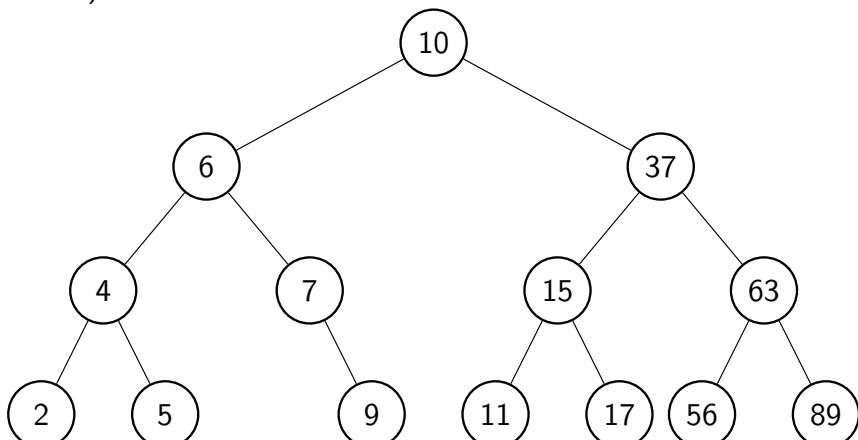
```
static node_t* newNode(int value)
{
    node_t *node= (node_t*)malloc(sizeof(node_t));
    node->value = value;
    node->left = node->right = NULL;
    return node;
}
```

lec10/tree-int.c

- Uvedením klíčového slova `static` je funkce viditelná pouze v modulu `tree-int.c`

Příklad – Binární vyhledávací strom

- Binární vyhledávací strom – Binary Search Tree (BST)
- Pro každý prvek (uzel) platí, že hodnota (`value`) potomka vlevo je menší (nebo `NULL`) a hodnota potomka vpravo je větší (nebo `NULL`)

BST – tree_insert() 2/2

- Vložení prvku – využijeme rekurze a vkládáme na první volné vhodné místo, splňující podmínu BST.

Binární vyhledávací strom nemusí být nutně vyvážený!

```
node_t* tree_insert(int value, node_t *node)
{
    if (node == NULL) {
        return newNode(value); // vracíme nový uzel
    } else {
        if (value <= node->value) { // vložení do levého podstromu
            node->left = tree_insert(value, node->left);
        } else { // vložení do pravého podstromu
            node->right = tree_insert(value, node->right);
        }
        return node; // vracíme vstupní uzel!!!
    }
}
```

lec10/tree-int.c

Průchod binárním vyhledávacím stromem

- Při hledání prvku konkrétní hodnoty se postupně zanořujeme hlouběji do stromu. Může nastat jedna z následujících situací:

Např. hodnota value představuje klíč nějaké datové položky.

 1. Aktuální prvek má hledanou hodnotu klíče, hledání je ukončeno
 2. Hodnota klíče je menší než hodnota aktuálního prvku, pokračujeme v hledání v další úrovni levého potomka
 3. Hodnota klíče je větší než hodnota aktuálního prvku, pokračujeme v hledání v další úrovni pravého potomka
 4. Aktuální prvek má hodnotu **null**, hledání je ukončeno, prvek ve stromu není
- Při průchodu stromem postupujeme rekursivně tak, že nejdříve navštěvujeme levé potomky a následně pak pravé potomky

Pokud budeme při takovém průchodu vypisovat hodnoty v levém podstromu, pak hodnotu prvku a následně hodnoty v pravém podstromu, vypíšeme hodnoty uložené ve stromu uspořádaně (sestupně nebo vzestupně, podle toho jestli vlevo jsou prvky menší nebo větší.)

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

11 / 50

Příklad implementace tree_free()

```
void tree_free(node_t **tree)
{
    if (tree && *tree) {
        node_t * node = *tree;
        if ( node->left ) {
            tree_free(&(node->left));
        }
        if ( node->right ) {
            tree_free(&(node->right));
        }
        free(*tree);
        *tree = NULL; // fill the tree variable
                      // of the calling function to NULL
    }
}
```

lec10/tree-int.h

Předáváme ukazatel na ukazatel, abychom mohli po uvolnění paměti nastavit hodnotu ukazatele ve volající funkci na NULL.

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

14 / 50

Binární strom celočíselných hodnot int

- Kromě vložení prvků do stromu funkcí **tree_insert()**,

Viz předchozí příklad

implementujete následující funkce:

- **tree_free()** – Kompletní smazání stromu, včetně uvolnění paměti všech prvků
- **tree_size()** – Vrátí počet prvků ve stromu
- **tree_print()** – Vypsání prvků uložených ve stromu (BST)

```
void tree_free(node_t **tree);
int tree_size(const node_t *const tree);
void tree_print(const node_t *const node);
```

lec10/tree-int.h

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

13 / 50

Příklad implementace tree_size() a tree_print()

- Určení počtu prvků implementujeme rekurzí


```
int tree_size(const node_t *const node)
{
    return node == NULL ?
        0 :
        tree_size(node->left) + 1 + tree_size(node->right);
```

- Podobně výpis hodnot


```
void tree_print(const node_t *const node)
{
    if (node) {
        tree_print(node->left);
        printf("%d ", node->value);
        tree_print(node->right);
    }
}
```

lec10/tree-int.c

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

15 / 50

Příklad použití – 1/3

- Strom naplníme `for` cyklem
 - Vypíšeme počet prvků a uložené hodnoty funkcí `tree_print()`
- ```

...

for(int i = 0; i < n; ++i) {

 printf("Insert value %i\n", values[i]);

 if (root == NULL) {

 root = tree_insert(values[i], NULL);

 } else {

 tree_insert(values[i], root);

 }

}

printf("No. of tree nodes is %i\n", tree_size(root));

printf("Print tree: ");

tree_print(root);

printf("\n");

tree_free(&root);

printf("After tree_free() root is %p\n", root);

return 0;
}

```
- lec10/demo-tree-int.c

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

16 / 50

## Test vlastnosti binárního vyhledávacího stromu

- Ověření zdali je strom binárním vyhledávacím stromem otestujeme funkci `tree_is_bst()`
- Funkce rekuzivně projde strom a ověří, že pro každý uzel platí
  1. Hodnota uzlu není menší než nejvyšší hodnota v levém podstromu
  2. Hodnota uzlu není větší než nejmenší hodnota v pravém podstromu
  3. Podstrom levého následníka splňuje vlastnost BST
  4. Podstrom pravého následníka splňuje vlastnost BST
- K tomu potřebujeme pomocné funkce `getMaxValue()` a `getMinValue()`

## Příklad použití – 3/3

- Program spustíme bez a s argumentem `balanced`

```

clang tree-int.c demo-tree-int.c clang tree-int.c demo-tree-int.c

./a.out ./a.out balanced

Insert values2 that will result in none balanced tree Insert values1 to make balanced

Insert value 5 tree

Insert value 4 Insert value 5

Insert value 6 Insert value 3

Insert value 3 Insert value 7

Insert value 7 Insert value 2

Insert value 2 Insert value 4

Insert value 8 Insert value 6

Insert value 8 Insert value 8

No. of tree nodes is 7 No. of tree nodes is 7

Print tree: 2 3 4 5 6 7 8 Print tree: 2 3 4 5 6 7 8

```

- V obou případech je výpis uspořádaný

lec10/demo-tree-int.c

Jak otestovat, že operace na stromem (`tree_insert()`) zachová vlastnosti BST?

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

18 / 50

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

17 / 50

## Příklad implementace `tree_is_bst()` - 1/3

- Za předpokladu BST můžeme maximální hodnotu nalézt iteračně

```

static int getMaxValue(const node_t *const node)

{

 const node_t *cur = node;

 while (cur->right) {

 cur = cur->right;

 }

 return cur->value;

}

```

- Podobně minimální hodnotu

```

static int getMinValue(const node_t *const node)

{

 const node_t *cur = node;

 while (cur->left) {

 cur = cur->left;

 }

 return cur->value;

}

```

lec10/tree-int.c

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

19 / 50

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

19 / 50

## Příklad implementace tree\_is\_bst() - 2/3

```
_Bool tree_is_bst(const node_t *const node)
{
 _Bool ret = true;
 if (!node) {
 if (node->left
 && getMaxValue(node->left) > node->value) {
 ret = false;
 }
 if (ret && node->right
 && getMinValue(node->right) <= node->value) {
 ret = false;
 }
 if (ret
 && (
 !tree_is_bst(node->left)
 || !tree_is_bst(node->right)
)) {
 ret = false;
 }
 }
 return ret;
}
```

lec10/tree-int.c

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

20 / 50

## Příklad implementace tree\_max\_depth()

- Funkci implementujeme rekurzí

```
int tree_max_depth(const node_t *const node)
{
 if (node) {
 const int left_depth = tree_max_depth(node->left);
 const int right_depth = tree_max_depth(node->right);
 return left_depth > right_depth ?
 left_depth + 1 :
 right_depth + 1;
 } else {
 return 0;
 }
}
```

lec10/tree-int.c

Příklad implementace tree_is_bst() - 3/3

- Přidáme výpis a volání tree_is_bst()


```
...
printf("Max tree depth: %i\n", tree_max_depth(root));
printf("Tree is binary seach tree (BST): %s\n",
 tree_is_bst(root) ? "yes" : "no");
```

- Program spustíme bez a s argumentem balanced

<code>clang tree-int.c demo-tree-int.c ./a.out</code> Insert values2 that will result in none balanced tree ...	<code>clang tree-int.c demo-tree-int.c ./a.out balanced</code> Insert values1 to make balanced tree ...
Print tree: 2 3 4 5 6 7 8 Tree is binary seach tree (BST): yes Print tree by depth row	Print tree: 2 3 4 5 6 7 8 Tree is binary seach tree (BST): yes

- V obou případech je podmínka BST splněna

`lec10/demo-tree-int.c`

Test sice indikuje, že strom je správně vytvořen, ale vizuálně nám výpis příliš nepomohl. V tomto jednoduchém případě si můžeme dále napsat funkci pro názornější výpis jednotlivých úrovní stromu. K tomu budeme potřebovat určení hloubky stromu.

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

21 / 50

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

21 / 50

Výpis hodnot v konkrétní hloubce stromu printDepth()

- Výpis konkrétní vrstvy (hloubky) provedeme rekurzivně lokální funkcí printDepth()

```
static void printDepth(int depth, int cur_depth,
 const node_t *const node)
{
 if (depth == cur_depth) {
 if (node) {
 printf("%2d ", node->value);
 } else {
 printf(" - ");
 }
 } else if (node) {
 printDepth(depth, cur_depth + 1, node->left);
 printDepth(depth, cur_depth + 1, node->right);
 }
}
```

`lec10/tree-int.c`

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

22 / 50

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

23 / 50

Příklad implementace výpisu stromu tree_print_layers()

- Výpis hodnot po jednotlivých vrstvách (hloubce) implementujeme iteračně pro dílčí hloubky stromu

```
void tree_print_layers(const node_t *const node)
{
 const int depth = tree_max_depth(node);
 for (int i = 0; i <= depth; ++i) {
 printDepth(i, 0, node);
 printf("\n");
 }
}
```

lec10/tree-int.c

Stromové struktury

- Stromové struktury jsou významné datové struktury pro vyhledávání *Složitost vyhledávání je úměrná hloubce stromu.*
- Binární stromy – každý uzel má nejvýše dva následníky
  - Hloubku stromu lze snížit tzv. vyvažováním stromu *Georgy Adelson-Velsky a Landis*
  - AVL stromy
  - Red-Black stromy
- **Plný binární strom** – každý vnitřní uzel má dva potomky a všechny uzly jsou co nejvíce vlevo
  - *Můžeme efektivně reprezentovat polem*
  - *Pro daný maximální počet uzlů*
  - Lze použít pro efektivní implementaci prioritní fronty *Heap – halda*
  - Halda (heap) je základem řadícího algoritmu *Heap Sort*
- Vícecestné stromy – např. B–strom (Bayer tree) pro ukládání usporádaných záznamů *Informativní více v Algoritmizaci*

Příklad použití tree_print_layers()

- Přidáme výpis a volání `tree_print_layers()`

```
...
printf("Print tree by depth row\n");
tree_print_layers(root);
...
```

- Program spustíme bez argumentu `balanced`

```
clang tree-int.c demo-tree-int.c clang tree-int.c demo-tree-int.c
./a.out ./a.out balanced
Insert values2 that will result in none balanced tree Insert values1 to make balanced
... ...
Print tree: 2 3 4 5 6 7 8 Print tree: 2 3 4 5 6 7 8
Tree is binary seach tree (BST): yes Tree is binary seach tree (BST): yes
Max tree depth: 4 Max tree depth: 3
Print tree by depth row Print tree by depth row
5 5
4 6 3 7
3 - - 7 2 4 6 8
2 - - 8 -
-
```

lec10/demo-tree-int.c

Část II

Část 2 – Příklad načítání grafu, komplikace a projekt s více soubory

Dílčí příklady použití jazykových konstrukcí v projektu

- Program složený z více souborů
  - Dynamická alokace paměti
  - Načítání souboru
  - Parsování čísel z textového souboru
  - Měření času běhu programu
  - Řízení komplikace projektu složeného z více souborů `Makefile`

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

29 / 50

Pravidla překladu v gmake / make

- Pro řízení překladu použijeme pravidlový předpis programu **GNU make**
  - Pravidla se zapisují do souboru **Makefile** [make nebo gmake](http://www.gnu.org/software/make/make.html)
<http://www.gnu.org/software/make/make.html>
  - Pravidla jsou deklarativní ve tvaru definice cíle, závislostí cíle a akce, která se má provést
    - cíl : závislosti** *dvojtečka*
    - akce** *tabulátor*
  - Cíl (podobně jako závislosti) může být například symbolické jméno nebo jméno souboru
    - tload.o : tload.c**
    - clang -c tload.c -o tload.o**
  - Předpis může být napsán velmi jednoduše

Flexibilita použití však spočívám především v použití zavedených proměnných, vnitřních proměnných a využití vzorů, neboť většina zdrojových souborů se překládá identicky.

Jan Faigl 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

31 / 50

Zadání

- Vytvořte program, který načte orientovaný graf definovaný posloupností hran
    - Graf je zapsán v textovém souboru
  - Navrhněte datovou strukturu pro reprezentaci grafu
  - Počet hran není dopředu znám
    - Zpravidla však budou na vstupu grafy s průměrným počtem hran $3n$ pro n vrcholů grafu.*
  - Hrana je definována číslem vstupního a výstupního vrcholu a cenou (také celé číslo)
    - Ve vstupním souboru je každá hrana zapsaná samostatně na jednom řádku
    - Řádek má tvar:
from to cost
      - kde **from**, **to** a **cost** jsou kladná celá čísla v rozsahu **int**
  - Pro načtení hodnot hran použijte pro zjednodušení funkci **fscanf()**
  - *Program dále rozšířte o sofistikovanější, méně výpočetně náročné načítání*

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

30 / 50

Příklad – Makefile

- Definujeme pravidlo pro vytvoření souborů `.o` z `.c`
  - Definice přeložených souborů vychází z aktuálních souborů v pracovním adresáři s koncovkou `.c`

```

CC:=ccache $(CC)
CFLAGS+=-O2

OBJS=$(patsubst %.c,%.o,$(wildcard *.c))

TARGET=tload

bin: $(TARGET)

$(OBJS): %.o: %.c
 $(CC) -c $< $(CFLAGS) $(CPPFLAGS) -o $@

$(TARGET): $(OBJS)
 $(CC) $(OBJS) $(LDFLAGS) -o $@

clean:
 $(RM) $(OBJS) $(TARGET)

```

ccache

CC=clang make vs *CC=gcc make*

- Při linkování záleží na pořadí souborů (knihoven)!

- Jednou z výhod dobrých pravidel je možnost paralelního překladu nezávislých cílů make -j 4

Jan Faigl 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

32 / 50

Definice datové struktury grafu – graph.h

- Zavedeme nový typ datové struktury hrana—`edge_t`,
- který použijeme ve struktuře grafu—`graph_t`

```
#ifndef __GRAPH_H__
#define __GRAPH_H__

typedef struct {
 int from;
 int to;
 int cost;
} edge_t;

typedef struct {
 edge_t *edges;
 int length;
 int size;
} graph_t;

#endif
```

- Soubor budeme opakovaně vkládat (`include`) v ostatních zdrojových souborech, proto „zabráňujeme“ opakované definici konstantou preprocesoru `__GRAPH_H__`

Alokace paměti pro uložení grafu

- Testujeme úspěšnost alokace paměti—`assert()`
- Po alokaci nastavíme hodnoty proměnných na `NULL` a 0
  - `#include <assert.h>`
  - `#include <stdio.h>`
  - `#include <string.h>`
  - `#include <stdlib.h>`
  - `#include "graph.h"`
  - `graph_t* allocate_graph(void)`
  - `{`
  - `graph_t *g = (graph_t*) malloc(sizeof(graph_t));`
  - `assert(g != NULL);`
  - `g->edges = NULL;`
  - `g->length = 0;`
  - `g->size = 0;`
  - `/* or we can call calloc */`
  - `return g;`
  - `}`
- Alternativně můžeme použít funkci `calloc()`

Pomocné funkce pro práci s grafem

- Alokaci/uvolnění grafu implementujeme v samostatných funkích
- Při načítání grafu budeme potřebovat postupně zvyšovat paměť pro uložení načítaných hran
- Proto využijeme dynamické alokace paměti pro „nafukování“ paměti pro uložení hran grafu—`enlarge_graph()` o nějakou definovanou velikost

```
#ifndef __GRAPH_UTILS_H__
#define __GRAPH_UTILS_H__

#include "graph.h"

graph_t* allocate_graph(void);
void free_graph(graph_t **g);
graph_t* enlarge_graph(graph_t *g);
void print_graph(graph_t *g);

#endif
```

Uvolnění paměti pro uložení grafu

- Testujeme validní hodnotu argumentu funkce—`assert()`

Pokud se stane chyba, tak funkci v programu špatně voláme.

Až program odladíme můžeme kompilovat s `NDEBUG`.

```
void free_graph(graph_t **g)
{
 assert(g != NULL && *g != NULL);
 if ((*g)->size > 0) {
 free((*g)->edges);
 }
 free(*g);
 *g = NULL;
}
```

- Po uvolnění paměti nastavíme hodnotu ukazatele na strukturu na hodnotou `NULL`

Zvětšení paměti pro uložení hran grafu

- V případě nulové velikosti alokujme paměť pro `NSIZE` hran
  - `NSIZE` můžeme definovat při překladu, jinak výchozí hodnota 10
    - např. `clang -D NSIZE=100 -c graph_utils.c`
- ```
#ifndef NSIZE
#define NSIZE 10
#endif

graph_t* enlarge_graph(graph_t *g)
{
    assert(g != NULL);
    int n = g->size == 0 ? NSIZE : g->size * 2;
    /* double the memory */
    edge_t *e = (edge_t*)malloc(n * sizeof(edge_t));
    memcpy(e, g->edges, g->length * sizeof(edge_t));
    free(g->edges);
    g->edges = e;
    g->size = n;
    return g;
}
```

- Místo relativně komplexní alokace nového bloku paměti a kopírování původního obsahu můžeme jednoduše použít funkci `realloc()`

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

37 / 50

Hlavní funkce programu – `main()`

- V hlavní funkci zpracujeme předané argumenty programu
- V případě uvedení přepínače `-p` vytiskneme graf na `stdout`

```
int main(int argc, char *argv[])
{
    int ret = 0;
    int print = 0;
    char *fname;
    int c = 1;
    if (argc > 2 && strcmp(argv[c], "-p") == 0) {
        print = 1;
        c += 1;
    }
    fname = argc > 1 ? argv[c] : NULL;
    fprintf(stderr, "Load file '%s'\n", fname);
    graph_t *graph = allocate_graph();
    int e = load_graph_simple(fname, graph);
    fprintf(stderr, "Load %d edges\n", e);
    if (print) {
        print_graph(graph);
    }
    free_graph(&graph);
    return ret;
}
```

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

39 / 50

Tisk hran grafu

- Pro tisk hran grafu využijeme pointerovou aritmetiku

```
void print_graph(graph_t *g)
{
    assert(g != NULL);
    fprintf(stderr, "Graph has %d edges and %d edges are
    allocated\n", g->length, g->size);
    edge_t *e = g->edges;
    for(int i = 0; i < g->length; ++i, e++) {
        printf("%d %d %d\n", e->from, e->to, e->cost);
    }
}
```

- Informace vypisujeme na standardní chybový výstup
- Graf tiskneme na standardní výstup
- Při tisku a přesměrování standardního výstupu tak v podstatě můžeme realizovat kopírování souboru s grafem

Např. `./tload -p g > g2`

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

38 / 50

Jednoduché načtení grafu – deklarace

- Prototyp funkce uvedeme v hlavičkovém souboru `load_simple.h`

```
#ifndef __LOAD_SIMPLE_H__
#define __LOAD_SIMPLE_H__

#include "graph.h"

int load_graph_simple(const char *fname, graph_t *g);

#endif
```

- Vkládáme pouze soubor `graph.h`—pro definici typu `graph_t`

Snažíme se zbytečně nevkládat nepoužívané soubory

Jan Faigl, 2016

B0B36PRP – Přednáška 10: Stromy

40 / 50

Jednoduché načtení grafu – implementace 1/2

- Používáme funkci `enlarge_graph()`, proto vkládáme `graph_utils.h`

```
#include <stdio.h>
#include "graph_utils.h"
int load_graph_simple(const char *fname, graph_t *g)
{
    int c = 0;
    int exit = 0;
    FILE *f = fopen(fname, "r");
    while(!feof(f) && !exit) {
        if (g->length == g->size) {
            enlarge_graph(g);
        }
        edge_t *e = g->edges + g->length;
        while(!feof(f) && g->length < g->size) {
            /* read and parse a single line -> NEXT SLIDE! */
        }
    }
    fclose(f);
    return c;
}
```

- `load_simple.h` vkládat nemusíme, obsahuje pouze prototyp funkce

- Obecně je to však dobrý zvykem nebo nutností (definice typů)

Spuštění programu 1/3

- Nechť máme soubor `g` definující graf o 1 000 000 uzlech

Velikost souboru cca 62 MB (příkaz du–disk usage)

```
% du g
62M   g

% ./tload g
Load file 'g',
Load 2998898 edges

% time ./tload g
Load file 'g',
Load 2998898 edges
./tload g  1.12s user 0.03s system 99% cpu 1.151 total
```

- Příkazem `time` můžeme změřit potřebný čas běhu programu

strojový, systémový a reálný

Jednoduché načtení grafu – implementace 2/2

- Pro načtení řádku s definicí hrany použijeme funkci `fscanf()`

```
while(!feof(f) && g->length < g->size) {
    int r = fscanf(f, "%d %d %d\n",
                   &(e->from), &(e->to), &(e->cost));
    if (r == 3) {
        g->length += 1;
        c += 1; /* pocet nactenych hran */
        e += 1; /* posun ukazatele grafu o sizeof(edge_t)*/
    } else {
        exit = 1; /* neco je spatne ukoncujeme naciteni */
        break;
    }
}
```

- Kontrolujeme počet přečtených parametrů a až pak zvyšujeme počet hran v grafu

Spuštění programu 2/3

- Příznakem `-p` a přesměrováním standardního výstupu můžeme vytisknout graph do souboru

V podstatě vstupní soubor zkopírujeme.

```
% time ./tload -p g > g2
Load file 'g'
Load 2998898 edges
Graph has 2998898 edges and 5242880 edges are allocated
./tload -p g > g2  2.09s user 0.07s system 99% cpu 2.158
total

% md5 g g2
MD5 (g) = d969461a457e086bc8ae08b5e9cce097
MD5 (g2) = d969461a457e086bc8ae08b5e9cce097
```

- Čas běhu programu je přibližně dvojnásobný

- Oba soubory se zdají být z otisku `md5` identické

Na Linuxu `md5sum` případně lze použít otisk `sha1`, `sha256` nebo `sha512`

Spuštění programu 3/3

■ Implementací sofistikovanějšího načítání

```
% /usr/bin/time ./tload g  
Load file 'g'  
Load 2998898 edges  
0.19 real      0.16 user      0.03 sys
```

■ lze získat výrazně rychlejší načítání

160 ms vs 1100 s

```
% /usr/bin/time ./tload g  
Load file 'g'  
Load 2998898 edges  
1.15 real      1.05 user      0.10 sys
```

Jak a za jakou cenu zrychlit načítání seznamu hran

- Zrychlit načítání můžeme přijmutím předpokladů o vstupu
- Při použití `fscanf()` je nejdříve načítán řetězec (rádek) pak řetěz reprezentující číslo a následně je parsováno číslo
- Převod na číslo je napsán obecně
- Můžeme použít postupné „bufferované“ načítání
- Převod na číslo můžeme realizovat přímo po přečtení tokenu
- parsováním znaků (číslic) načtené posloupnosti bytů v obráceném pořadí
- Můžeme získat výrazně rychlejší kód, který je však komplexnější a pravděpodobně méně obecný

Část III

Část 2 – Zadání 9. domácího úkolu (HW09)

Zadání 9. domácího úkolu HW09

- Termín odevzdání: **24.12.2016, 23:59:59 AoE**
AoE – Anywhere on Earth
Prodloužený termín (náročná úloha)!

Shrnutí přednášky

Diskutovaná téma

- Stromy – nelineární spojové struktury
- Binární vyhledávací strom
- Vyhledání prvku a průchod stromem (rekurzí)
- Rekurzivní uvolnění paměti alokované stromem
- Test splnění vlastnosti binárního vyhledávacího stromu
- Hloubka stromu a výpis stromu po úrovních
- Příklad jednoduchého binárního vyhledávacího stromu s položkami typu `int` lec10/tree
- Plný binární strom a jeho reprezentace
- Makefile
- Příklad načtení stromu jako seznamu hran lec10/graph_load
- **Příště abstraktní datový typ (ADT)**